

02/05/2022 14:56, aktualizacja: 05/05/2022 08:46 | Zamieścił: Agnieszka Bogucka, Autor: Agnieszka Bogucka (KM)

Warto być przyzwoitym

Autor: RAFAŁ OLEKSIEWICZ/REPORTER/EASTNEWS

Zawsze w ruchu, zawsze w działaniu. Swoim życiorysem Władysław Bartoszewski mógłby obdzielić kilka osób. Dla wielu pokoleń Polaków był niepodważalnym autorytetem moralnym.

Władysław Bartoszewski był osobowością niezwykłą: humanista, historyk, publicysta, dziennikarz, pisarz, wykładowca, dyplomata i polityk.

Tatuaż na przedramieniu

„Młody Władek Bartoszewski na początku wojny pracował w przychodni Polskiego Czerwonego Krzyża. Robił za woźnego, gońca i sprzątacza. 19 września 1940 r. na Żoliborzu Niemcy urządzili łapankę. Zgarnęli Władka z ulicy. Pierwszy Niemiec zajrzał w dokumenty, machnął ręką i kazał wsiąść do budy, do następnej selekcji. Drugi nie uznał legitymacji potwierdzającej zatrudnienie w PCK. Stwierdził, że Władek jest bezrobotny (arbeitslos) i wysłał go do Auschwitz. Dostał numer: 4427. Wtedy – w czasie, gdy Władek był w obozie, (...) nie było jeszcze komór gazowych. Ale był głód i praca ponad siły. Dziesiątki ofiar śmiertelnych dziennie w kilkutysięcznym obozie. Wyciągnęli go. Polski Czerwony Krzyż poprosił o pomoc Niemiecki Czerwony Krzyż, a ten Międzynarodowy Genewski Czerwony Krzyż. Wyszedł z obozu 8 kwietnia 1941 roku”

Joanna Król/English translation: Andrew Rajcher, „Bałem się bardzo”. Historia Władysława Bartoszewskiego, sprawiedliwi.org.pl/pl/historie-pomocy, kwiecień 20151

Zastanawiał się, jak dobrze wykorzystać swoje ocalenie, jak spłacić dług wobec losu. Zaczął dzielić się wiedzą o tym, czym tak naprawdę jest Auschwitz i w którą stronę ten plan zmierza. Swoją relację z pobytu w obozie przekazał do Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej Związku Walki Zbrojnej. W 1942 r. był jednym ze współzałożycieli, działającej przy Delegaturze Rządu RP na Kraj, Rady Pomocy Żydom „Żegota”, będącej jedyną państwową instytucją pomagającą Żydom w okupowanej Europie.

Ludowiec na całe życie

W lutym 1946 r. rozpoczął pracę w redakcji „Gazety Ludowej”, organu prasowego Polskiego Stronnictwa Ludowego. Wkrótce wstąpił w szeregi PSL, które było w tym czasie jedynym liczącym się ugrupowaniem opozycyjnym wobec władz komunistycznych. W 1946 r. został aresztowany razem z kolegami z wydziału prasowego PSL. – Odbylem tam 6 i pół roku stażu – wspominał półżartem. – W 1947 r. oficer na Mokotowie zaproponował mi, abym potępił Mikołajczyka i Korbońskiego, bo uciekli. „Ubolewam, ale nie znam akt, dokumentacji, nie czytam prasy, siedzę w piwnicy. Nic nie wiem” powiedziałem. I siedziałem dalej

dżek, Bartoszewski jest ludowcem. Przyznał się, Archiwum wiadomosci.gazeta.pl, 8.11.2008.2

Aresztowany dwukrotnie pod fałszywym zarzutem szpiegostwa, spędził łącznie 7 lat w więzieniach PRL, aż wydanym w roku 1955 orzeczeniem sąd uznał go za skazanego niesłusznie. W latach 70. i 80. XX w. działał w opozycji antykomunistycznej. W wolnej Polsce był senatorem i ministrem spraw zagranicznych.

Pamiętki dla pokoleń

Władysław Bartoszewski przekazał wiele książek i cennych zbiorów z okresu II wojny światowej, w tym prasy powstańczej, Bibliotece na Koszykowej (jednostce organizacyjnej Samorządu Województwa Mazowieckiego). Dzięki temu udało się stworzyć jedną z większych w kraju kolekcję tych wydawnictw. „Na Profesora zawsze można było liczyć: zarówno w sprawie rozbudowy siedziby Biblioteki, jak i uzupełniania zbiorów czy organizacji wydarzeń kulturalnych. Od lat związany ze środowiskiem bibliotekarskim i bibliofilskim szczególnym uczuciem darzył Bibliotekę na Koszykowej – *ulubioną bibliotekę warszawską* – jak określił ją w niedawno wydanej książce”

Prof. Władysław Bartoszewski (1922–2015), koszykowa.pl3 .

W 100. rocznicę urodzin Władysława Bartoszewskiego Senat RP ustanowił Go patronem roku 2022.

- 19 lutego 1922

przychodzi na świat w Warszawie

- 1940–1941

przebywa w KL Auschwitz

- 1942–1944

wstępuje do AK, jest członkiem Tymczasowego Komitetu pomocy Żydom „Żegota”, walczy w Powstaniu Warszawskim

- 1963

odbiera odznaczenie Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata

- 1981

zostaje internowany

- 1995

obejmuje tekę ministra spraw zagranicznych

- 24 kwietnia 2015

umiera w Warszawie

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl